

Consultatieverslag van het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming

Onderwerp van de consultatie

De internetconsultatie zag op het ontwerpbesluit natuurbescherming en de ontwerpregeling natuurbescherming, die beide uitvoering geven aan de Wet natuurbescherming.

Looptijd van de consultatie

Het ontwerpbesluit en de ontwerpregeling zijn in de periode van 3 februari tot en met 3 maart 2016 aangeboden voor internetconsultatie.

Vorgelegde vraag of vragen

Er zijn geen specifieke vragen met betrekking tot het ontwerpbesluit en de ontwerpregeling voorgelegd. In het algemeen is een ieder de mogelijkheid geboden om opmerkingen te maken over het ontwerpbesluit, de ontwerpregeling en de toelichtingen en suggesties te doen over de inhoud ervan. Ook werd een reactie gevraagd op de bijgevoegde brief van het Interprovinciaal Overleg van 19 januari 2016 aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over de aanwijzing van vang- of dodingsmiddelen voor vogels in het ontwerpbesluit.

Opbrengst van de consultatie (hoeveel reacties en (globaal) van welke doelgroepen)

Op de internetconsultatie zijn in totaal 94 reacties ontvangen, 47 op het ontwerpbesluit en 47 op de ontwerpregeling. Deze reacties waren afkomstig van maatschappelijke organisaties en van burgers.

Wat is op hoofdlijnen met de opbrengst gedaan (benoem, indien van toepassing, de belangrijkste veranderingen in het voorstel en toelichting)

De uitgebrachte commentaren van burgers en belangenorganisaties hebben op verschillende plekken geleid tot verduidelijking van de tekst van het besluit of de nota van toelichting, dan wel van de Regeling natuurbescherming en de daarbij horende toelichting. Een deel van de uitgebrachte adviezen betreft wensen tot wijziging van in de Wet natuurbescherming opgenomen regels; die regels gelden voor het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming evenwel als uitgangspunt en wijziging daarvan is thans niet aan de orde. In deze nota van toelichting en in de toelichting bij de Regeling natuurbescherming is te bestemder plekke gerefereerd aan de commentaren die aan het desbetreffende onderwerp raken. Onderstaand wordt ingegaan op enkele bredere thema's in de commentaren.

Natura 2000 en programmatische aanpak stikstof

Verschillende commentaren – onder meer die van de Federatie Oppervlaktedelfstoffenwinnende Industrieën, de Nederlandse Melkveehoudersvakbond, de Omgevingsdienst IJmond, de Gasunie en

Prorail – hadden betrekking op het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden of op de programmatische aanpak stikstof.

Over het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden – buiten de programmatische aanpak stikstof – worden geen regels gesteld in het onderhavige besluit of de Regeling natuurbescherming; die regels zijn gesteld in de Wet natuurbescherming en zijn uitvoerig toegelicht in de memorie van toelichting bij het voorstel voor die wet. Waar in de nota van toelichting aan het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden is gerefereerd, hebben de opmerkingen hier en daar tot verduidelijking van de tekst aanleiding gegeven.

Ten aanzien van de programmatische aanpak stikstof is thans gekozen voor de 1-op-1 omzetting van de voorheen geldende regeling in het onderhavige Besluit en de Regeling natuurbescherming, gelet op de korte duur dat die regeling alsook het programma aanpak stikstof van kracht is. In het onderhavige besluit zijn enkel beperkte wijzigingen doorgevoerd ten aanzien van de grenswaardenregeling. Daarnaast zijn enkele technische verbeteringen aangebracht in de Regeling natuurbescherming.

Voor zover in commentaren wordt aangedrongen op zekerstelling van voldoende ontwikkelingsruimte voor de eigen sector of werkzaamheden, zij erop gewezen dat de hoeveelheid ontwikkelingsruimte onmiddellijk afhankelijk is van de mate waarin de stikstofdepositie daalt, van de reservering van ontwikkelingsruimte voor prioritaire projecten en het beleid om de schaarse ruimte te verdelen. Een en ander hangt samen met de keuzen die zijn gemaakt in het kader van het programma aanpak stikstof, de afspraken die zijn gemaakt in convenanten en de door provincies opgestelde beleidsregels. De regels gesteld in het onderhavige besluit of de Regeling natuurbescherming zijn niet op specifieke sectoren gericht. Zij stellen wel op systeemniveau eisen ter verzekering van een evenwichtige verdeling van ontwikkelingsruimte tussen prioritaire projecten en andere handelingen enerzijds en niet als prioritaire geduide projecten en andere handelingen anderzijds, alsook van een evenwichtige verdeling van de toedeling van ontwikkelingsruimte over de programmaperiode van zes jaar. De voor het programma en wijzigingen daarvan voorgeschreven voorbereidingsprocedure voorziet erin dat eenieder zijn zienswijze naar voren kan brengen voordat het programma of de wijziging definitief wordt vastgesteld.

Soortenbescherming

Veel commentaren betroffen de bij het onderhavige besluit aangewezen middelen voor het vangen en doden van vogels en de in Regeling natuurbescherming toegelaten middelen en ondersteunende middelen in het kader van de landelijke vrijstelling voor schadebestrijding. Dat geldt onder meer voor de commentaren van het Vogeltrekstation, de Dierenbescherming, de Dierencoalitie en de Nederlandse faunabeheereenheden. Met het oog op een zorgvuldige afweging door het kabinet ten aanzien van de aan te wijzen middelen, waarbij onder meer ook het voorkomen van onnodig lijden van vogels en ethische aspecten moeten worden betrokken, is advies gevraagd aan de Raad voor de Dierenaangelegenheden. Enkele door het IPO voorgestelde middelen zijn op basis van dat advies geschrapt en ten aanzien van de andere middelen zijn in het besluit nadere voorwaarden of beperkingen aan het gebruik gesteld. Ten algemene geldt dat steeds bij de vrijstelling of ontheffing van de verbodsbepalingen die strekken ter bescherming van

vogelsoorten zorgvuldig zal moeten worden gemotiveerd, waarom in de gegeven situatie voor de betrokken soorten voor het in die vrijstelling of ontheffing voorgeschreven middel is gekozen.

Onder meer de Nederlandse faunabeheereenheden en individuele jagers hebben verzocht exoten en verwilderde dieren aan te wijzen voor de bestrijding waarvan het geweer mag worden gebruikt. Het betreft een onderwerp dat wordt geregeld in de Regeling natuurbescherming. Aan het verzoek is niet tegemoet gekomen. Samen met de provincies wordt op dit moment bezien of er aanleiding bestaat bij ministeriële regeling soorten verwilderde dieren of exoten aan te wijzen die jachtaktehouders zonder meer met het geweer mogen bestrijden. Afhankelijk van de uitkomst van dit overleg zal de Regeling natuurbescherming in een later stadium worden aangevuld.

Ook de door een deel van de organisaties en individuele jagers bepleite mogelijkheid om het geweer ook vóór zonsopgang of na zonsondergang en op zondag te gebruiken en om geluiddempers en kunstmatige lichtbronnen e.d. te gebruiken zijn niet overgenomen. Onder omstandigheden kan de provincie in individuele gevallen afwijkingen toestaan, maar dat vergt een zorgvuldige afweging waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden van het geval. De door de Nederlandse melkveehoudersbond bepleite verlenging van de in het onderhavige besluit geregelde geldigheidsduur van de jachtakte tot 5 jaar is evenmin overgenomen; uit een oogpunt van openbare veiligheid is het van belang dat jaarlijks wordt bezien of er redenen zijn om de belanghebbende het gebruik en bezit van een geweer te ontzeggen.

De Habitatrichtlijn en het Verdrag van Bern vereisen dat Nederland regels stelt over onttrekking van dieren of planten van beschermde soorten (genoemd in bijlage V bij die richtlijn of bijlage III bij het verdrag, waaronder de das) of de exploitatie daarvan, als dat nodig is met het oog op de bescherming van hun staat van instandhouding. De Wet natuurbescherming voorziet daarom in een basis om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen, als dat nodig mocht zijn, over het kopen, het verkopen, het te koop aanbieden, het in bezit hebben en het vervoeren voor verkoop van deze dieren of planten. Verschillende organisaties – onder meer de de Stichting dier en recht – vroegen om een verbod op het verhandelen en onder zich hebben van dassen, eekhoorns, egels, gewone of grijze zeehonden. Dit in aanvulling op de wettelijke verboden op het doden, vangen en het beschadigen van rustplaatsen van dieren van deze soorten. In het Besluit natuurbescherming is hier geen uitvoering aan gegeven, omdat de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten in Nederland niet in het geding is als gevolg van onttrekking of exploitatie.